

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 177/2012-59

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 28. januára 2014 v senáte zloženom z predsedu Juraja Horvátha, zo sudkyne Ivetty Macejkovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcu Lajosa Mészárosa prerokoval prijatú sťažnosť J. T., zastúpeného advokátkou JUDr. Kristínou Mitrovou Polkovou, Advokátska kancelária, Na Priekope 174/13, Žilina, vo veci namietaného porušenia základných práv zaručených v čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 1 a 2 a čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a práv zaručených v čl. 6 ods. 1 a 3 písm. c) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom a uznesením Krajského súdu v Žiline č. k. 3 To 132/2010-684 z 3. februára 2011 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Tdo 59/2011 z 29. novembra 2011 a takto

r o z h o d o l :

1. Uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Tdo 59/2011 z 29. novembra 2011 b o l i p o r u š e n é základné práva J. T. na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, na verejné prerokovanie veci podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a na obhajobu v trestnom konaní podľa čl. 50 ods. 3 Ústavy

Slovenskej republiky, ako aj jeho právo na verejné prejednanie veci podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru ochrane ľudských práv a základných slobôd a právo na obhajobu v trestnom konaní podľa čl. 6 ods. 3 písm. c) Dohovoru ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Tdo 59/2011 z 29. novembra 2011 z r u š u j e a v e c v r a c i a Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na ďalšie konanie.

3. Vo zvyšnej časti sťažnosti n e v y h o v u j e .

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky j e p o v i n n ý uhradiť J. T. trovy konania v sume 269,60 € (slovom dvestošesťdesiatdeväť eur a šesťdesiat centov) v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu na účet advokátky JUDr. Kristíny Mitrovej Polkovej, Na Priekope 174/13, Žilina.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 2. marca 2012 doručená sťažnosť J. T. (ďalej len „sťažovateľ“) podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ktorou namietal porušenie svojich základných práv zaručených v čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 1 a 2 a čl. 50 ods. 3 ústavy a práv zaručených v čl. 6 ods. 1 a 3 písm. c) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) a jeho uznesením sp. zn. 5 Tdo 59/2011 z 29. novembra 2011 a postupom Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) a jeho uznesením sp. zn. 3 To 132/2010 z 3. februára 2011.

2. Sťažovateľ bol rozsudkom Okresného súdu Ružomberok (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 1 T 171/2007 z 12. júla 2010 uznaný za vinného zo spáchania prečinu marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 2 písm. b) Trestného zákona, za čo mu bol

uložený trest odňatia slobody v trvaní 28 mesiacov nepodmienečne so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia.

Zároveň tým istým rozsudkom okresný súd oslobodil sťažovateľa spod obžaloby pre skutok kvalifikovaný ako zločin útoku na verejného činiteľa podľa § 323 ods. 1 písm. a) a ods. 2 písm. c) Trestného zákona a prečin výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, pretože skutok nie je trestným činom.

Proti rozsudku okresného súdu podal odvolanie sťažovateľ aj prokurátor.

Krajský súd na neverejnom zasadnutí konanom 3. februára 2011 uznesením sp. zn. 3 To 132/2010 podľa § 321 ods. 1 písm. b), d) a e) a ods. 3 Trestného poriadku zrušil rozsudok okresného súdu vo výroku o treste a vo výroku o oslobodení sťažovateľa a vec vrátil v zrušenom rozsahu okresnému súdu na ďalšie konanie a rozhodnutie.

3. Sťažovateľ následne podal sťažnosť ústavnému súdu, ktorou namietal porušenie svojich základných práv uznesením krajského súdu, a to

a) procesný spôsob rozhodovania odvolacieho súdu o podaných odvolaniach (vo vzťahu k odsudzujúcemu výroku rozsudku okresného súdu, pozn.) na neverejnom zasadnutí,

b) porušenie základného práva na zákonného sudcu v dôsledku pridelenia veci senátu odvolacieho súdu spôsobom, ktorý bol v rozpore s rozvrhom práce.

Ústavný súd sťažnosť sťažovateľa uznesením sp. zn. IV. ÚS 327/2011 z 28. júla 2011 odmietol pre nedostatok právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie.

4. Sťažovateľ následne podal proti uzneseniu krajského súdu sp. zn. 3 To 132/2010 z 3. februára 2011 dovolanie, o ktorom rozhodol najvyšší súd uznesením sp. zn. 5 Tdo 59/2011 z 29. novembra 2011 tak, že podľa § 382 písm. f) Trestného poriadku jeho dovolanie odmietol. Proti tomuto uzneseniu v spojení s uznesením krajského súdu sp. zn. 3 To 132/2010 podal sťažovateľ tu prerokúvanú sťažnosť.

5. Pokiaľ ide o uznesenie krajského súdu, sťažovateľ v sťažnosti uviedol: *„Odvolací súd, ale nikdy nemôže zamietnuť odvolanie ako nedôvodné podľa § 319 Tr. por. na neverejnom zasadnutí. Vo veci sťažovateľa síce vo výroku absentuje použitie zákonného*

ustanovenia podľa § 319 Tr. por., z obsahu rozhodnutia odporcu v rade 2/ (krajského súdu, pozn.) je úplne zrejmé, že na neverejnom zasadnutí vyhodnotil odvolanie sťažovateľa ako nedôvodné a rozhodol o jeho odvolaní...

Meritórnym rozhodnutím o jednom z odvolaní strany v konaní bez nariadenia verejného zasadnutia odporca v rade 2/ porušil práva sťažovateľa na spravodlivý proces, právo na verejný proces, právo na kontradiktórny proces, právo na obhajobu (§ 295 ods. 3 Tr. por.)... Odporca v rade 2/ nerešpektoval namietané súčasti práva na spravodlivú súdnu ochranu a to zásadu verejnosti a ústnosti. V konečnom dôsledku odporca v rade 2/ odmietol vykonávať spravodlivosť (denegatio iustitiae), pretože uvádzal vecné názory v rámci procesného rozhodnutia, ktorým de facto zamietol odvolanie dovolateľa po neverejnom zasadnutí (kabinetným spôsobom).“

6. Sťažovateľ tiež namieta porušenie práva na zákonného sudcu postupom krajského súdu a uvádza: „Z poznatkov vyplývajúcich zo súdneho spisu OS Ružomberok sp. zn. 1 T/171/2007 je zistiteľné, že po predložení spisu odvolaciemu súdu bola vec náhodným výberom pridelená do senátu 2 To so sp. zn. 2 To/106/2010. ...

Predsedička senátu dňa 06. 10. 2010 odstúpila spis trestnému oddeleniu prípisom, z ktorého vyplýva, že vo veci už konal senát 3 To dňa 26. 03. 2009 v zložení JUDr. Z. Jančárová, JUDr. M. Repán a JUDr. A. Gallová, pričom predsedníčkou senátu a sudkyňou spravodajkyňou bola JUDr. Z. Jančárová.

Sťažovateľ zastáva názor, že postup odporcu v rade 2/ bol v rozpore s rozvrhom práce na rok 2010.

Podľa bodu II. 2.1 písm. k rozvrhu práce na rok 2010 rozhodnutie o opravných prostriedkoch podaných proti rozhodnutiam po podaní obžaloby v tej istej trestnej veci sa prideli senátu, v ktorom pôsobí sudca - spravodajca, ktorý mal vec pridelenú na rozhodnutie o prvom z nich.

Odvolanie v trestnej veci sťažovateľa vedenej pod sp. zn. zberného spisu odvolacieho súdu 2 To/106/2010 a po opatrení predsedu súdu pod sp. zn. 3 To/132/2010 je už v poradí tretím odvolaním. O úplnom prvom odvolaní dovolateľa rozhodol Krajský súd v Žiline pod sp. zn. zberného spisu 3To/104/2008 dňa 04. 09. 2008 v senáte zloženom zo sudcov

JUDr. Z. Jančárová, JUDr. V. Sučík a JUDr. M. Urbanová. Sudkyňou-spravodajkyňou bola JUDr. M. Urbanová.

Pri rešpektovaní rozvrhu práce Krajského súdu v Žiline na rok 2010 v bode II. 2.1 písm. k, ale i v bode II. 2.3, Ak mal rozhodovať senát, v ktorom pôsobí sudca - spravodajca, ktorý mal vec pridelenú na rozhodnutie o prvom opravnom prostriedku.

Týmto sudcom - spravodajcom bola sudkyňa JUDr. M. Urbanová a preto mal o poslednom odvolaní dovolateľa a prokurátora rozhodovať senát, v ktorom pôsobí JUDr. M. Urbanová...

Sťažovateľ zastáva názor, že postupom a namietaným rozhodnutím odporcu v rade 2/ bolo porušené jeho základné právo nebyť odňatý zákonnému sudcovi a právo na nestranný a nezávislý súd, pretože konajúci sudcovia neboli určení v súlade s rozvrhom práce Krajského súdu v Žiline na rok 2010, ale administratívnym rozhodnutím predsedu súdu bez právneho podkladu.“

7. Vo vzťahu k uzneseniu najvyššieho súdu (ktorým bolo dovolanie sťažovateľa odmietnuté ako neprípustné s odôvodnením, že predmetné uznesenie nie je konečným rozhodnutím, resp. nie je rozhodnutím vo veci samej, pozn.) sťažovateľ tvrdí, že najvyšší súd nerešpektoval právny názor ústavného súdu uvedený v uznesení sp. zn. IV. ÚS 327/2011, v odôvodnení ktorého sa uvádza, že namietané rozhodnutie okresného súdu v časti, v ktorej bol sťažovateľ uznaný za vinného zo spáchania prečinu marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 2 písm. b) Trestného zákona, je rozhodnutím konečným a právoplatným. Sťažovateľ uvádza, že „Záverov dovolacieho súdu sú zjavne neodôvodnené resp. arbitrárne a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné a majú za následok porušenie základného práva alebo slobody. Z týchto dôvodov môžu byť predmetom kontroly ústavného súdu.“

8. Na základe uvedeného sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1/ Základné práva J. T. podľa čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 1, čl. 48 ods.2, čl. 50 ods.3 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 6 ods. 1, čl. 6 ods.3 písm. c/ Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupmi a uzneseniami Najvyššieho súdu Slovenskej

republiky sp. zn. 5 Tdo 59/2011 z 29. 11. 2011 a Krajského súdu v Žiline č. k. 3 To/132/2010-684 z 3. 2. 2011 porušené boli.

2/ *Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Tdo 59/2011 z 29. 11. 2011 a uznesenie Krajského súdu v Žiline č. k. 3 To/132/2010-684 z 3. 2. 2011 zrušuje a prikazuje Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky a Krajského súdu v Žiline vo veci znova konať a rozhodnúť.*

3/ *J. T. priznáva finančné zadosťučinenie vo výške 2.000,-EUR (slovom dvetisíc eur), ktoré mu je povinný vyplatiť Najvyšší súd Slovenskej republiky a finančné zadosťučinenie vo výške 3.000,-EUR (slovom tritisíc eur), ktoré mu je povinný vyplatiť Krajský súd v Žiline do dvoch mesiacoch od právoplatnosti nálezu.*

4/ *Najvyšší súd Slovenskej republiky a Krajský súd v Žiline sú povinní solidárne v lehote jedného mesiaca od právoplatnosti nálezu nahradiť trovy konania J. T. na účet právnej zástupkyne JUDr. Kristíne Mitrovej Polkovej... tak ako budú vyčíslené na výzvu Ústavného súdu Slovenskej republiky.“*

9. Ústavný súd uznesením č. k. II. ÚS 177/2012-23 z 21. júna 2012 prijal sťažnosť sťažovateľa na ďalšie konanie.

10. *Krajský súd vo svojom vyjadrení z 25. júla 2012 k prijatej sťažnosti uviedol: „Pokiaľ ide o prvú časť sťažnosti, odvolací súd vo vzťahu k odvolaniu obžalovaného (t. j. sťažovateľa) postup podľa § 319 Trestného poriadku nepovažoval za dôvodný a práve z toho dôvodu vo výroku napadnutého uznesenia sp. zn. 3 To/132/2010 zo dňa 3. februára 2011 absentuje použitie zákonného ustanovenia § 319 Trestného poriadku. Sťažovateľ podal odvolanie proti rozsudku okresného súdu vo výroku o vine a treste (t.j. napadol odsudzujúci výrok). Odvolanie je z hľadiska rozhodovania odvolacieho súdu, pokiaľ ide o toho istého odvolateľa, nedeliteľné. Odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok okresného súdu aj vo výroku o treste, ktorý svojim odvolaním napadol aj sťažovateľ, to znamená, že v tejto časti odvolaniu obžalovaného vyhovel, a to bez ohľadu na formuláciu spornej časti odôvodnenia uznesenia, ktoré sťažnosťou napáda a ktorým argumentuje. Je pravda, že ak odvolací súd zamietá odvolanie ako nedôvodné, musí tak urobiť na verejnom zasadnutí, čo vyplýva z ustanovenia § 326 ods. 1 Trestného poriadku. V posudzovanom*

prípade však podľa § 319 Trestného poriadku nerozhodol, a preto vo veci rozhodol na neverejnom zasadnutí.

Pokiaľ ide o názor sťažovateľa, že v rámci konania na odvolacom súde nerozhodoval v jeho veci zákonný sudca (zákonní sudcovia, vid' bod V. sťažnosti), nespochybniteľným faktom je, že sudcom spravodajcom, ktorý mal vec pridelenú na rozhodnutie o prvom opravnom prostriedku bola sudkyňa JUDr. Mária Urbanová (vid' zberný spis KS ŽA sp. zn. 3 To/1 04/2008). Táto skutočnosť s odstupom času unikla pozornosti nielen predsedníčke senátu 3 To JUDr. Z. Jančárovej, ale aj zodpovedajúcemu predsedovi senátu 3 To (JUDr. Repáň), ktorý prideloval veci jednotlivým členom senátu, ako aj obom predsedom senátu 2 To (JUDr. Kyselová, J. Krupa, vid' č.l. 4-5, 7 Zberného spisu Krajského súdu v Žiline sp. zn. 3 To/132/2010). Otázkou však zostáva, prečo túto skutočnosť sťažovateľ nenamietal už v konaní vedenom na Krajskom súde v Žiline pod sp. zn. 3 To/8/2009. V tejto časti je sťažnosť J. T. s poukazom na Rozvrh práce Krajského súdu v Žilne na rok 2010, dôvodná, a to bez ohľadu na právny názor, ktorý v súvislosti s dovolaním J. T. vyjadril Najvyšší súd Slovenskej republiky v uznesení sp. zn. 5 Tdo 59/2011. “

11. Najvyšší súd vo svojom vyjadrení z 21. augusta 2012 uviedol: „Na dôvodoch uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29. novembra 2011, sp. zn. 5 Tdo 59/2011, zotrvávame. Zastávame názor, že dovolanie je prípustné len v prípade rozhodnutia, ktoré je právoplatné tak čo do výroku o vine, ako aj čo do výroku o treste, kedy sa trestné stíhanie voči obvinenému končí. V posudzovanom prípade bol právoplatný len výrok o vine vo vzťahu k jednému skutku, pričom vo vzťahu k ďalšiemu skutku bol výrok o vine (oslobodzujúci) zrušený a tým aj výrok o treste, pričom v trestnom stíhaní tejto osoby sa ďalej pokračovalo konaním na okresnom súde. V tomto smere poukazujeme aj na rozhodovaciu prax Ústavného súdu Českej republiky. “

12. K vyjadreniu predsedu najvyššieho súdu a predsedu krajského súdu zaujal stanovisko sťažovateľ podaním z 5. októbra 2012, v ktorom okrem iného uviedol: „Vyjadrenie Krajského súdu v Žiline z 24.07. 2012 (vyjadrenie predsedníčky senátu) nič nemení na základnej námietke sťažovateľa, podľa ktorej odvolací súd rozhodol o odvolaní sťažovateľa na neverejnom zasadnutí so záverom, že odvolanie je nedôvodné a teda de facto

ho zamietol. Takémuto rozhodnutiu odvolacieho súdu musí, ale vždy predchádzať verejné zasadnutie bez ohľadu na to, že odvolací súd prejedná aj iné odvolanie inej strany konania.

Argumentácia predsedníčky senátu nezodpovedá zákonu a ani súdnej praxi, pretože aj na verejnom zasadnutí po posúdení odvolania sťažovateľa a prokurátora mohol a mal súd rozhodnúť jedným uznesením s jedným výrokom, ale nikdy nemôže riadne a včas podané odvolanie fakticky zamietnuť na neverejnom zasadnutí.

Vo vyjadrení potvrdzuje predsedníčka senátu nesprávne zloženie senátu odvolacieho súdu. Odňatie možnosti konať pred súdom sťažovateľovi sa prejavilo i tým, že nevykonaním verejného zasadnutia neumožnil súd sťažovateľovi reagovať na obsadenie senátu. Odvolací súd konal na neverejnom zasadnutí, o ktorom sa v odvolacom konaní strany ani neupovedomujú a preto sťažovateľ nepoznal obsadenie senátu, ktorý konal v jeho veci.

K vyjadreniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sťažovateľ uvádza, že dovolanie podal na základe právneho názoru vysloveného uznesením Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. IV. ÚS 327/2011-14 z 28. júna 2011, v ktorom bolo dovolanie označené za účinný prostriedok nápravy pochybení odvolacieho súdu. Označený právny názor ústavného súdu dovolací súd nerešpektoval.“

13. Najvyšší súd vo svojom vyjadrení z 21. januára 2012 súhlasil s rozhodnutím bez pojednávania, podobne sa vyjadril aj krajský súd v podaní z 25. júla 2012. Sťažovateľ v podaní z 5. októbra 2012 uviedol, že súhlasí s upustením od pojednávania.

14. Ústavný súd dospel k záveru, že od verejného ústneho pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci, preto od neho so súhlasom účastníkov konania v zmysle ustanovenia § 30 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) upustil.

II.

15. Keďže sťažnosť sťažovateľa smeruje proti dvom samostatným aktom verejnej moci, ktoré sú navzájom osobitným spôsobom previazané, bude sa ústavný súd zaoberať najskôr napadnutým uznesením najvyššieho súdu.

16. Podstata námietok sťažovateľa proti napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu spočíva v tom, že najvyšší súd odmietol jeho dovolanie proti uzneseniu krajského súdu bez toho, aby odstránil tvrdenú vadu konania krajského súdu v podobe (ne)rozhodnutia o časti odvolania sťažovateľa na neverejnom zasadnutí. Ústavný súd preto preskúma tak otázku, či je odmietnutie dovolania najvyšším súdom výsledkom ústavne akceptovateľného postupu, ako aj otázku, či v konaní krajského súdu k namietanej vade mohlo dôjsť.

17. Ustanovenie čl. 46 ods. 1 ústavy zaručuje každému právo domáhať sa ochrany svojho práva zákonom ustanoveným postupom. Súčasťou uvedeného základného práva je podľa judikatúry ústavného súdu aj právo na podanie opravného prostriedku, pokiaľ je podľa príslušných zákonných procesných predpisov prípustné (porov. II. ÚS 92/07). Ústavný súd v tomto náleze uviedol, že „ak účastník konania (v trestnom konaní strana, pozn.) splní predpoklady vyžadované zákonom na poskytnutie súdnej ochrany v mimoriadnom opravnom konaní, všeobecný súd mu túto ochranu musí poskytnúť v rozsahu, v ktorom sa preukáže existencia dôvodu na jej poskytnutie“. Poskytnutie ochrany v dovolacom konaní však predpokladá, že najvyšší súd správne vyloží a aplikuje ustanovenia o jeho prípustnosti, pretože len ústavne konformný výklad a aplikácia týchto ustanovení otvára dvere k ústavne konformnému výkladu a aplikácii dovolacích dôvodov. Z uvedeného vyplýva, že ústavný súd pri preskúmaní rozhodnutia najvyššieho súdu o dovolaní posúdi nielen to, ako dovolací súd aplikoval ustanovenia zákona o dovolacích dôvodoch, ale aj to, či ústavne konformne aplikoval ustanovenia o prípustnosti dovolania. Ak najvyšší súd odmietol dovolanie obvineného, hoci správne ho pri ústavne konformnom výklade mal považovať za prípustné, porušil tým právo obvineného na súdnu ochranu.

Podmienky prípustnosti dovolania proti rozhodnutiam v trestnom konaní sú upravené v § 368 Trestného poriadku. Citované ustanovenie bolo práve v období medzi vydaním

uznesenia krajského súdu a podaním dovolania na jednej strane a rozhodnutím dovolacieho súdu podstatne zmenené. Kým znenie odseku 1 tohto paragrafu pred 1. septembrom 2011 pripúšťalo dovolanie proti rozhodnutiu, ktorým bola vec právoplatne skončená, v znení účinnom od 1. septembra 2011 došlo k doplneniu odseku 2, ktorý presne vymenúva rozhodnutia, proti ktorým je dovolanie prípustné. Takým rozhodnutím sa rozumie predovšetkým rozsudok, ako aj rozhodnutie (bez rozlíšenia jeho formy), ktorým bol zamietnutý riadny opravný prostriedok proti nemu [§ 368 ods. 2 písm. a) a h) Trestného poriadku v znení účinnom od 1. septembra 2011]. Ustanovenie § 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku oprávňovalo obvineného na podanie dovolania proti takému výroku, ktorý sa ho bezprostredne týka. Je zjavné, že výrok zamietajúci odvolanie obvineného proti odsudzujúcemu rozsudku sa obvineného bezprostredne týka. Prerokúvaná vec je komplikovaná tým, že výrok, ktorého preskúmania sa vlastne sťažovateľ v dovolacom konaní domáhal, v napadnutom uznesení krajského súdu výslovne obsiahnutý nebol. Ustanovenie § 369 ods. 3 Trestného poriadku však v takom prípade oprávňovalo obvineného na podanie dovolania aj preto, že taký výrok nebol urobený. Je teda zrejmé, že ak – ako tvrdí sťažovateľ – uznesenie krajského súdu malo obsahovať osobitný výrok o zamietnutí jeho odvolania vo vzťahu k výroku o vine, bol sťažovateľ v zmysle posledne citovaného zákonného ustanovenia oprávnený podať proti absencii takého výroku dovolanie.

Treba preto preskúmať, či by dovolanie malo byť prípustné, ak by uznesenie krajského súdu obsahovalo takýto osobitný výrok, a či ho obsahovať malo, teda či mal byť urobený. Najvyšší súd v prerokúvanej veci uzavrel, že uznesenie krajského súdu takýto výrok obsahovať nemalo a že proti takémuto (neexistujúcemu) výroku nie je prípustné dovolanie. Tento názor sa stal konštantnou judikatúrou najvyššieho súdu a vyústil až do toho, že trestné kolégium najvyššieho súdu 26. novembra 2013 pod sp. zn. Tpj 45/2013 schválilo, aby bolo v úradnej zbierke publikované uznesenie sp. zn. 2 Tdo 8/2013 z 30. apríla 2013. Časť odôvodnenia tohto uznesenia bola vybratá a schválená ako právna veta v tomto znení: *„Ak odvolací súd zruší napadnutý rozsudok len vo výroku o treste a len v tomto rozsahu vráti vec súdu prvého stupňa, čím výrok o vine nadobudne právoplatnosť, dovolanie nemožno podať len proti výroku o vine, keďže vo veci existuje stav neukončeného trestného stíhania. V takom prípade treba vyčkať na rozhodnutie o treste. Lehota*

na podanie dovolania potom aj vo vzťahu k výroku o vine plynie od doručenia rozhodnutia, ktorým bolo rozhodnuté o uložení trestu alebo bolo upustené od potrestania.“

18. Rozhodovanie o vine a treste za trestné činy (trestná justícia) patrí k jednej z oblastí, ktoré ústava výslovne vyhradzuje súdom (čl. 50 ods. 1 ústavy). Táto výhrada tvorí logickú jednotu s ďalšími ustanoveniami ústavy, a to výslovnou požiadavkou, aby trestné činy a postihy za ne boli ustanovené len zákonom (čl. 49 ústavy), a výslovnou viazanosťou súdov len zákonom (čl. 144 ods. 1 ústavy). Vzájomné pôsobenie týchto troch ustanovení zabezpečuje striktnú legalitu výkonu trestnej justície. Všetky tieto ustanovenia sú zároveň v hodnotovej zhode s ďalším, a to prezumpciou neviny (čl. 50 ods. 2 ústavy). Zakotvením ústavnej zásady prezumpcie neviny, ktorú možno vyvrátiť len právoplatným odsudzujúcim rozsudkom súdu (čl. 50 ods. 1 ústavy) vydaným len na základe zákona (čl. 49 a čl. 144 ods. 1 ústavy), dal ústavodarca zreteľne najavo, že obvinenie z trestného činu považuje za mimoriadne citlivý a závažný zásah do právneho postavenia slobodného človeka v demokratickom právnom štáte. Podľa názoru ústavného súdu je podstatné, že ústava viaže vyvrátenie prezumpcie neviny výlučne na právoplatné vyslovenie viny, nie na právoplatné uloženie trestu. V tomto zmysle treba pojem „odsudzujúci rozsudok“ v čl. 50 ods. 2 ústavy vykladať ako „rozsudok vyslovujúci vinu obvineného“, nie ako „rozsudok ukladajúci trest“.

Už vyslovenie viny, nie až uloženie trestu, je tak z ústavného hľadiska postačujúce na vyvrátenie prezumpcie neviny, t. j. na závažný zásah do právneho postavenia obvineného (odsúdeného). Z hľadiska posúdenia závažnosti tohto zásahu nie je podstatné, či zákonná úprava skutočne viaže určité právne následky na vyslovenie viny alebo až uloženie trestu. Ústavnému súdu v tomto smere neunikla bohatá judikatúra všeobecných súdov k ustanoveniu § 165 ods. 1 a § 10 ods. 14 (aktuálneho) Trestného poriadku (a zodpovedajúcim ustanoveniam predchádzajúceho Trestného poriadku), ktorá sa snaží prekonávať hmotnoprávne a trestnoprocesné dôsledky toho, keď je výrok o vine vyslovený bez toho, aby bolo zároveň v zmysle § 165 ods. 1 Trestného poriadku rozhodnuté o treste alebo upustení od potrestania (porov. najmä R 18/1975 a R 35/1992). Táto judikatúra sa však dotýka predovšetkým procesnotechnických aspektov trestného konania (otázka, či je trestné konanie ukončené, resp. či ho možno zastaviť po právoplatnosti výroku o vine). Ústavný súd totiž postrehol, že v dostupnej komentárovej literatúre (porov. napr. Samaš, O.,

Stiffel, H., Toman, P. Trestný zákon. Stručný komentár. Bratislava : IURA EDITION, 2006, s. 93 a 94; Šámal, P., Púry, F., Rizman, S. Trestní zákon. 6. vydání. Praha : C. H. BECK, 2004, s. 289 a nasl.) nie je napríklad vyjadrená jednoznačná odpoveď na otázku, či sa takto právoplatný výrok o vine má alebo nemá považovať za základ „odsúdenia“ na účely posúdenia recidívy ako príťažujúcej okolnosti [porov. § 37 písm. m) Trestného zákona], a teda či môže mať takýto výrok negatívny vplyv na právne postavenie obvineného v prípadných iných trestných konaniach. V tomto smere je však podstatný záver vyslovený v judikatúre (porov. R 14/1982, ako aj cit. Tpj 45/2013), podľa ktorého výrok prvostupňového rozsudku o vine nadobúda právoplatnosť a zakladá pre ďalšie konanie prekážku veci rozsúdenej, ak v odvolacom konaní boli zrušené len výroky o treste, ochrannom opatrení a náhrade škody, resp. ďalšie nadväzujúce výroky, no nie samotný výrok o vine.

Či už sa má právoplatný výrok o vine považovať za dostačujúcu podmienku recidívy, alebo nie, nemožno ani v iných súvislostiach prehliadať ústavnoprávny význam a účinok právoplatného výroku o vine. Definície pojmu „odsudzujúci“ v § 165 ods. 1 Trestného poriadku a na to nadväzujúce právne technikálie v podobe prípadných fikcií neodsúdenia nemenia nič na tom, že len čo nadobudol výrok o vine právoplatnosť, je tým právoplatne a s účinkami *rei iudicatae* vyriešené, že bol spáchaný určitý trestný čin a kto ho spáchal, teda že ho spáchal práve obvinený (odsúdený). Podľa názoru ústavného súdu predstavuje verejné a právoplatné vyhlásenie určitej osoby za „páchateľa trestného činu“, t. j. niekoho, kto prestúpil Trestný zákon, bez ohľadu na závažnosť tohto prestúpenia, a s tým spojené vyvrátenie ústavnej prezumpcie nevinoty, nielen morálny biľag, ale dôsledky tohto morálneho biľagu, ktoré so sebou označenie za „zločinca“ nesie, negatívne vplývajú aj na dôstojnosť obvineného a jeho česť, ktorých ochrana je tiež ústavne zaručeným právom (čl. 12 ods. 1 a čl. 19 ods. 1 ústavy). Tieto dôsledky sú pritom rovnaké tak pre obvinených, ktorým bol súčasne právoplatným vyslovením viny aj právoplatne vymeraný trest, ak pre tých obvinených, u ktorých je právoplatný výrok o vine len podkladom pre ďalšie súdne konanie o vymeranie trestu, ktoré je verejné (čl. 48 ods. 2 ústavy), a pre nový rozsudok, ktorý sa taktiež vyhlasuje verejne (čl. 142 ods. 3 ústavy). Ak teda konanie o treste nasleduje po právoplatnosti výroku o vine, napríklad preto, že súd rozhodujúci o opravnom prostriedku zrušil len výroky o treste, je obvinený po celý čas tohto konania pred štátom

(verejnou mocou), ale aj pred verejnosťou považovaný za vinného, ktorého jedinou úlohou je prijať trest, ktorý mu spoločnosť vymeria. Z ústavného hľadiska niet medzi oboma skupinami obvinených rozdielu čo do účinkov právoplatného vyvrátenia prezumpcie nevinu.

Podobne v občianskom súdnom konaní je súd podľa § 135 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku viazaný rozhodnutím o tom, že určité konanie je trestným činom a kto ho spáchal. Súd tak v tomto prípade vychádza v zásade len z výroku o vine [porov. podobne R 22/1979, časť 2 písm. b)] a je irelevantné, či a aký trest bol za dané konanie páchatelovi uložený. Prebiehajúce (ešte neukončené) trestné konanie tak nie je jediným fórom, na ktorom je páchatel povinný znášať následky už vyvrátenej prezumpcie nevinu. Naopak, tieto následky je povinný znášať aj navonok, a to navyše s nemožnosťou dokazovať opak (vyriešením tejto prejudiciálnej otázky trestným súdom je civilný súd v zásade bezvýhradne viazaný).

19. Tieto následky samy osebe, samozrejme, ústavne problematické nie sú. Je totiž potrebné vychádzať z toho, že čl. 50 ods. 2 ústavy viaže vyvrátenie prezumpcie nevinu v konečnom dôsledku na právoplatný rozsudok, z čoho je zřejmé, že ide o logický a ústavou predpokladaný následok právoplatnosti, a ani ústava v žiadnom svojom ustanovení nevyžaduje, aby právoplatné odsúdenie bolo možné zvrátiť mimoriadnym opravným prostriedkom (hoci s nimi na druhej strane počíta, porov. čl. 50 ods. 5 ústavy). V zásade je tak prenechané úvahe zákonodarcu, či pripustí a ako upraví mimoriadne opravné prostriedky proti takýmto rozhodnutiam. Ak však zákonodarca takúto úpravu prijme a ak je následne v dôsledku nejasnosti potrebné vykladať normy v nej obsiahnuté, vyžadujú si všetky skôr spomenuté ústavnoprávne súvislosti vyvrátenia prezumpcie nevinu formou právoplatného rozsudku o vine, aby všeobecné súdy aj ústavný súd pristupovali k výkladu takých noriem mimoriadne citlivo a umožnili dostupné mimoriadne opravné prostriedky obvinenému využiť takým spôsobom, aby boli prípadné následky spojené s nesprávnosťou rozsudku o vine, ktorá by sa zistila v konaní o mimoriadnom opravnom prostriedku, čo najmenšie a čo najskôr a najúčinnnejšie eliminované. Najmä to znamená, že nemožno pristupovať odlišne k takému obvinenému, voči ktorému bola „len“ právoplatne vyslovená

vina, no o treste ešte právoplatne rozhodnuté nebolo, v porovnaní s takým obvineným, ktorému bol súčasne aj vymeraný trest.

Inak povedané, nie je z hľadiska čl. 50 ods. 2 ústavy problematické, ak by zákonodarca nedal stranám trestného konania k dispozícii mimoriadny opravný prostriedok na preskúmanie právoplatného odsudzujúceho rozsudku, ktorý vyvracia výrok o vine. Ak však zákonodarca takýto opravný prostriedok upraví, nemôže takáto úprava rozlišovať prístup k tomuto opravnému prostriedku len v závislosti od toho, či v zhodnom časovom okamihu odvolací súd právoplatne rozhodol aj vo výroku o treste alebo či takýto výrok v dôsledku kasácie prvostupňového rozsudku odložil. Obvinený totiž nemá praktickú možnosť ovplyvniť spôsob rozhodnutia odvolacieho súdu (kasačné v. reformačné), ktoré je vedené prakticky voľnou úvahou odvolacieho súdu o vhodnosti toho či onoho rozhodnutia. Podľa názoru ústavného súdu výklad najvyššieho súdu týkajúci sa prípustnosti dovolania proti (samostatne právoplatnému) výroku o vine tieto súvislosti nezohľadnil, v dôsledku čoho nie je ústavne konformný.

20. Ustanovenie § 368 ods. 1 Trestného poriadku v znení pred 1. septembrom 2011 pripúšťalo dovolanie proti rozhodnutiu, ktorým bola „*vec právoplatne skončená*“, tento pojem však bližšie nedefinovalo. Zaujímavé je, že citované ustanovenie nepoužívalo pojem „*skončené trestné stíhanie*“, ktorý má svoju zákonnú definíciu (§ 10 ods. 16), ale pojem „*vec*“, ktorý ju nemá; rovnako je zaujímavé, že citované ustanovenie nehovorilo ani o „*trestnej veci*“, čo je pojem používaný v justičnej praxi pre samostatné konanie o určitom ucelenom návrhu (obžalobe) alebo otázke proti určitej osobe (obvinenému; porov. aj slová „*v trestnej veci obvineného...*“ v záhlaví uznesenia najvyššieho súdu).

Najvyšší súd v ním citovanom uznesení sp. zn. 3 Tdo 5/2006 zo 14. júna 2006 (neskôr uverejnenom ako R 19/2007) vyslovil, že takým rozhodnutím sa okrem iného rozumie „*rozsudok..., ktorým bol obvinený uznaný za vinného a bol mu uložený trest, resp. ochranné opatrenie alebo bolo upustené od potrestania*“, ako aj rozhodnutie, ktorým bol zamietnutý riadny opravný prostriedok (odvolanie) proti takémuto rozsudku. Z toho je zrejmé, že najvyšší súd interpretoval tento pojem zužujúco, v podstate zhodne s názorom zastávaným v napadnutom uznesení sp. zn. 5 Tdo 29/2011, a z takto zužujúcej interpretácie najvyšší súd pokračoval aj v citovanom judikáte Tpj 45/2013, ktorý sa však týka iného

právneho stavu (pozri nasledujúci bod), no ktorý si za svoj základ vzal v podstate pojem „skončené trestné stíhanie“. Táto názorová línia najvyššieho súdu však už v judikatúre ústavného súdu nebola bezvýhradne akceptovaná. Najmä v náleze č. k. II. ÚS 284/2011-25 ústavný súd vyjadril pochybnosti, či ustanovenia § 368 ods. 1 Trestného poriadku v znení účinnom do 31. augusta 2011 skutočne nepripúšťajú dovolanie proti uzneseniam vo veci obnovy konania.

Ani v prerokúvanej veci niet dôvodu upustiť od pochybností o ústavnosti zužujúceho výkladu ustanovení § 368 ods. 1 a 2 Trestného poriadku najvyšším súdom. Vzhľadom na ústavnoprávny rozmer výroku o vine a jeho dôsledky, ktoré už ústavný súd rozviedol v bodoch 18 a 19 tohto nálezu, tak nemožno akceptovať názor, že rozhodnutím, ktorým bola „vec právoplatne skončená“, musí byť len rozsudok (uznesenie), ktoré vec uzatvára vo všetkých bodoch a z časového hľadiska. Podľa názoru ústavného súdu preto treba pojem „vec“ vykladať ako „časť konania, o ktorej sa má urobiť samostatný výrok“, teda napríklad aj otázka viny, ktorá je vždy predmetom samostatného výroku (§ 284 ods. 1 v spojení s § 163 ods. 3 Trestného poriadku). Rozhodnutie o vine tak nie je „parciálnou otázkou“, ako o nej hovorí najvyšší súd, ale naopak, kľúčovou otázkou a zmyslom celého trestného konania – kým výrok o vine môže existovať a byť právoplatný samostatne (porov. už citované R 14/1982, ale celkom zjavne aj Tpj 45/2013 a tu prerokúvanú vec), bez výroku o vine nemôžu existovať žiadne ďalšie výroky (o treste, ochrannom opatrení a pod.).

21. Ešte jednoznačnejšie podľa názoru ústavného súdu vyznie nesprávnosť právneho názoru najvyššieho súdu pri konfrontácii s ustanovením § 368 ods. 1 a 2 Trestného poriadku v znení účinnom od 1. septembra 2011. V odseku 1 tohto paragrafu sa totiž už nehovorí o „skončení veci“, ale len o „právoplatnom“ rozhodnutí. Z textu ustanovenia § 368 ods. 2 Trestného poriadku je síce zrejmá inšpirácia rozhodnutím R 19/2007, ktorý sa zasa zreteľne ponáša na českú úpravu (pozri nasledujúci odsek), no zákonodarca do písmena a) celkom zjavne neprevzal dôvetok „*ktorým bol obvinený uznaný za vinného a bol mu uložený trest, resp. ochranné opatrenie alebo bolo upustené od potrestania*“, ale obmedzil sa na úpravu, že dovolanie je prípustné proti rozsudku. Opäť, podľa toho čo bolo uvedené v bodoch 18 a 19, je podľa názoru ústavného súdu ústavokonformné vykladať toto ustanovenie tak, že pripúšťa dovolanie aj proti právoplatnému výroku rozsudku o vine, a to aj pokiaľ

v ostatných výrokoch (o treste, ochrannom opatrení alebo náhrade škody) ešte právoplatnosť nenadobudol. Ustanovenie § 368 ods. 2 písm. f) Trestného poriadku potom pripúšťa dovolanie vždy proti rozhodnutiu, ktorým bolo zamietnuté odvolanie proti výroku takého rozsudku, a to aj vtedy, ak (by) bolo zamietnuté len vo vzťahu k niektorým výrokom a vo vzťahu k iným by bol napadnutý rozsudok zrušený. Z pohľadu týchto ustanovení potom chýba právna relevancia argumentácii v judikáte Tpj 45/2013, že dôvodom neprípustnosti dovolania proti takémuto (čiastkovému) výroku je to, že vo veci „*existuje stav neukončeného trestného stíhania*“, pretože požiadavku „*ukončenia trestného stíhania*“ citované ustanovenia § 368 ods. 1 ani ods. 2 Trestného poriadku neobsahujú.

Preto pokiaľ najvyšší súd v napadnutom uznesení tvrdí, že z § 368 ods. 2 Trestného poriadku „*nevyplýva prípustnosť dovolania proti uzneseniu, ktoré dovolaním napadol obvinený... z dôvodu, že predmetné uznesenie nie je konečným rozhodnutím, resp. nie je rozhodnutím vo veci samej*“, je jeho názor nesprávny, pokiaľ by uznesením krajského súdu bolo (a malo byť) výslovne zamietnuté odvolanie sťažovateľa proti výroku o vine.

Ústavný súd v tejto súvislosti pripomína, že právny stav v Českej republike, ktorým je najvyšší súd celkom zreteľne inšpirovaný, je odlišný. Podľa ustanovenia § 265a ods. 1 českého Trestného poriadku možno totiž dovolaním napadnúť právoplatné rozhodnutie súdu **vo veci samej**, pokiaľ súd rozhodol v druhom stupni a zákon to pripúšťa, pričom podľa odseku 2 písmena a) citovaného paragrafu sa rozhodnutím vo veci samej rozumie rozsudok, ktorým bol obvinený uznaný vinným a bol mu uložený trest, prípadne ochranné opatrenie alebo bolo upustené od potrestania (t. j. formulácia zhodná ako v R 19/2007). Z uvedenej citácie je síce zrejmá aj inšpirácia slovenského zákonodarcu pri formulácii § 368 Trestného poriadku českou úpravou, avšak zároveň je zreteľné, že slovenský zákonodarca nevyžaduje výslovne kumulatívnu existenciu výrokov o vine a treste ako predpoklad prípustnosti dovolania proti rozsudku. Prípadné doslovné prevzatie právnej úpravy dovolania z Českej republiky by si však podľa názoru ústavného súdu nepochybne vyžadovalo jej podrobné preskúmanie z hľadiska už uvedených ústavných požiadaviek vyplývajúcich z významu prezumpcie neviny obvineného, a to podľa potreby aj ústavným súdom v konaní podľa čl. 125 ods. 1 ústavy.

22. Podľa názoru ústavného súdu možno preto uzavrieť:

Ak v trestnom konaní odvolací súd rozhodne tak, že výslovne zamietne odvolanie obvineného proti výroku rozsudku o vine, vo vzťahu k ostatným výrokom rozsudku však podľa § 320 a § 321 Trestného poriadku postupuje tak, že ich zruší a prikáže súdu prvého stupňa, aby vec opätovne prejednal, treba ustanovenia § 368 ods. 1 a 2 písm. a) a h) Trestného poriadku v znení účinnom od 1. septembra 2011 vykladať ústavokonformne tak, že proti takémuto výroku o (čiastočnom) zamietnutí odvolania je prípustné dovolanie.

23. V prerokúvanej veci je však nesporné, že odvolací súd takýto výslovný výrok vo svojom uznesení neurobil, pričom tento postup odôvodnil „*nedeliteľnosťou odvolania*“ jedného obvineného. V dôsledku toho odvolací súd ani nekonal verejné zasadnutie podľa § 326 ods. 1 prvej vety, ale len neverejné zasadnutie podľa § 326 ods. 1 druhej vety písm. b) Trestného poriadku.

Z citovaných záverov v podstate vychádza aj viackrát citovaný judikát Tpj 45/2013 a rovnako uvedené závery nachádzajú určitú oporu aj v judikatúre a doktríne najmä v Českej republike (porov. Šámal, P. a kol. Trestní řád. I, II, III. Praha : C. H. BECK, 2013, s. 3050). Podľa týchto názorov, ak odvolací súd vyhovie odvolaniu len čiastočne a urobí na jeho základe niektorý z iných výrokov (§ 320 až § 322 Trestného poriadku), nemôže už vo zvyšku napadnuté odvolanie zamietnuť podľa § 319 Trestného poriadku. Zhodne judikoval i český najvyšší súd (5 Tdo 388/2002, 7 Tdo 1079/2002), ktorý tiež zdôraznil aj krajským súdom uvádzanú „*nedeliteľnosť odvolania*“, hoci bez toho, aby bližšie ozrejmil, v čom táto „*nedeliteľnosť*“ spočíva. Dôvodom týchto záverov je v podstate len doslovný text § 319 Trestného poriadku, podľa ktorého zamietnuť možno len úplne nedôvodné odvolanie, teda také, ktoré si nevyžaduje žiadne iné rozhodnutie odvolacieho súdu.

Podľa názoru ústavného súdu však pre takéto závery platný Trestný poriadok – pokiaľ bude interpretovaný ústavokonformne – nedáva podklad.

24. Odsudzujúci rozsudok súdu prvého stupňa v sebe nevyhnutne obsahuje aspoň dva výroky: výrok o vine, ktorý tvorí jadro celého rozsudku (porov. aj bod 20), a nadväzujúci výrok „*o treste*“, resp. v širšom zmysle „*týkajúci sa potrestania*“ (§ 163 ods. 3 a § 165 ods. 1 Trestného poriadku). Ustanovenie § 311 ods. 1 Trestného poriadku potom vyžaduje

od odvolateľa okrem iného uviesť, proti ktorým výrokom odvolanie smeruje. Odvolací súd je v zásade rozsahom odvolania (vymedzením výrokov, proti ktorým smeruje) viazaný a preskúmava len tie (§ 317 ods. 1 Trestného poriadku); z tohto princípu existujú niektoré výnimky, ktoré však v prerokúvanej veci nie sú podstatné. Podobne aj z ustanovenia § 321 Trestného poriadku vyplýva, že rozhodnutie odvolacieho súdu sa nemusí vždy týkať len celého (výroku) prvostupňového rozsudku vo všetkých jeho výrokoch. Z porovnania ustanovení § 321 ods. 1, 2 a 3 Trestného poriadku je zrejmé, že ustanovenie odseku 1 sa týka celého rozsudku, t. j. súd podľa neho postupuje, ak preskúmava a zrušuje celý rozsudok vo všetkých jeho výrokoch, ale ustanovenie odsekov 2 a 3 sa týka len niektorých výrokov.

Z citovaných ustanovení podľa názoru ústavného súdu nie je možné odvodiť zásadu „nedeliteľnosti“ odvolania obvineného v tom zmysle, že by jeho vybavenie spôsobom uvedeným v § 321 Trestného poriadku vo vzťahu k výroku o treste znamenalo automaticky jeho vybavenie vcelku. Podľa názoru ústavného súdu, ak je odvolanie podané tak proti výroku o treste, ako aj proti výroku o vine (resp. aj proti ďalším výrokom), je podané odvolanie vo vzťahu ku každému z takto napadnutých výrokov (relatívne) samostatné (oddeliteľné) a odvolací súd ho môže a musí vybaviť niektorým zo zákonne predpokladaných spôsobov (zamietnutie alebo zrušenie príslušného výroku), ak sú inak predpoklady jeho meritórneho rozhodovania splnené. Ústavný súd totiž vo svojej konštantnej judikatúre k čl. 46 ods. 1 ústavy zdôrazňuje, že obsahom základného práva na súdnu ochranu je právo obrátiť sa na súd a povinnosť súdu vecou sa zaoberať a rozhodnúť. Ustanovenie § 162 ods. 1 Trestného poriadku predpokladá, že súdy v trestnom konaní „rozhodujú“ v niektorej z tam uvedených foriem (rozsudok, trestný rozkaz, opatrenie, uznesenie), a naopak, nepredpokladá mlčké (tacitné) rozhodovanie „nerozhodnutím“. Podobne systém opravných prostriedkov v trestnom konaní je vybudovaný na prípustnosti opravných prostriedkov v zásade len voči existujúcim rozhodnutiam (§ 183 ods. 1, § 306 ods. 1, už cit. § 368 ods. 2 Trestného poriadku) alebo aspoň voči neexistencii určitého rozhodnutia tam, kde takéto rozhodnutie správne existovať má (§ 307 ods. 2 či § 369 ods. 3 Trestného poriadku). Naopak, systém opravných prostriedkov v zásade nepočíta s opravnými prostriedkami proti konštitutívnym následkom, ktoré by nastávali v dôsledku neformálnych úradných postupov, či dokonca mlčania (teda bez vydania rozhodnutia) súdu.

Už toto principiálne rozhodnutie zákonodarcu čo do štruktúry opravných prostriedkov vyžaduje preferenciu výslovného rozhodovania v niektorej zo zákonom predpokladaných foriem (§ 162 Trestného poriadku) pred „rozhodovaním“ a vyvodzovaním určitých právnych následkov z neformálnych úradných postupov, či dokonca z mlčania súdu.

Podobne v judikatúre k čl. 48 ods. 2 ústavy ústavný súd stabilne judikuje, že cieľom súdneho konania je odstránenie stavu právnej neistoty, t. j. nastolenie právnej istoty v podobe príslušného verejnomocenského aktu súdu. Za „rozhodnutie“ veci potom možno považovať jedine taký (verejnomocenský) akt všeobecného súdu, ktorý je príslušnými procesnými predpismi nadaný určitou kvalitou, ktorá želanú právnu istotu zabezpečí, typicky v podobe inštitútu právoplatnosti. Preto v zásade nemožno za „rozhodnutie“ veci v súlade s čl. 48 ods. 2, ale ani s čl. 46 ods. 1 ústavy považovať také akty súdov (ale ani iných orgánov verejnej moci), ktoré nie sú spôsobilé právnu istotu nastoliť, pretože ich zákon nevybavuje inštitútom právoplatnosti (alebo obdobnými právnymi účinkami). Ustanovenie § 183 ods. 1 písm. b) tretieho bodu Trestného poriadku určuje, že rozsudok nadobúda právoplatnosť až vtedy, keď bolo odvolanie proti nemu zamietnuté. Zo žiadneho ustanovenia Trestného poriadku totiž nemožno vyvodiť, že by právoplatnosť rozsudku (ale aj uznesenia, porov. § 184) mohla nastať v dôsledku „mlčania“ odvolacieho súdu, resp. v dôsledku absencie určitého výroku v jeho rozhodnutí.

V zásade tak vo veciach podobných tu prerokúvanej (t. j. zrušenie prvostupňového rozsudku len vo výroku o treste, hoci odvolanie smerovalo aj proti výroku o vine) možno prijať dve alternatívy výkladu: buď napadnutý výrok nie je a ani nemá byť právoplatný, pretože o odvolaní proti nemu nebolo a ani nemalo byť rozhodnuté (to však odporuje ustálenej judikatúre, napríklad viackrát citovanému Tpj 45/2013, ale aj staršiemu R 14/1982), alebo napadnutý výrok má byť právoplatný a o odvolaní proti tomuto výroku malo byť rozhodnuté formou jeho zamietnutia, ale takýto výrok v ňom chýba. K tejto problematike však už citovaný judikát Tpj 45/2013 neponúka žiadnu odpoveď, keďže záver, že „výrok o vine nadobudne právoplatnosť“, je v ňom uvedený bez odkazu na zákonné ustanovenie, z ktorého by mal vyplývať. Rovnako takúto odpoveď nemožno nájsť ani v skôr citovanej českej doktríne a judikatúre, ktorá v tomto prípade nepríliš jasne hovorí o právoplatnosti rozhodnutia odvolacieho súdu (nie je však jasné, ktorý jeho výrok má v takomto prípade spôsobiť právoplatnosť výroku o vine, porov. Šámal, P. cit. dielo,

s. 1746). Z už uvedených požiadaviek čl. 46 ods. 1 ústavy (porov. výklad v predchádzajúcich odsekoch) však vyplýva, že v trestnej veci za rozhodnutie o odvolaní, ktoré bude odvolacím súdom po preskúmaní napadnutého prvostupňového rozsudku vo vzťahu k príslušnému výroku tohto rozsudku vyhodnotené ako nedôvodné, možno považovať len také uznesenie odvolacieho súdu, ktorým bude toto odvolanie výslovne zamietnuté.

Podľa názoru ústavného súdu je z odôvodnenia uznesenia krajského súdu zrejmé, že tento považoval svojím uznesením za vybavené aj odvolanie sťažovateľa (smerujúce aj proti výroku o vine), ktoré „*bolo vyhodnotené ako nedôvodné*“. Na základe už uvedenej podrobnej argumentácie ústavného súdu to ale znamená, že v tomto uznesení odvolacieho súdu mal byť urobený aj výrok o čiastočnom zamietnutí odvolania sťažovateľa, pokiaľ smeruje proti výroku o vine, no napriek tomu urobený nebol (porov. v podstate zhodne aj II. ÚS 454/08, IV. ÚS 22/09, IV. ÚS 138/2013).

25. Postup krajského súdu pri rozhodovaní o odvolaní preto v konečnom dôsledku odporoval aj ustanoveniu § 326 Trestného poriadku. Ak by odvolací súd vyniesol rozhodnutie, ktorým by odvolanie, pokiaľ smeruje proti výroku o treste, zamietol, musel by tak urobiť na verejnom zasadnutí. Zmyslom verejného zasadnutia v tomto prípade je dať obvinenému takpovediac poslednú možnosť predniesť jeho obranu v otázkach, o ktorých sa má v odvolacom konaní rozhodnúť, teda realizovať jeho právo na verejné prerokovanie veci a vyjadrenie sa k prerokúvaným dôkazom (čl. 48 ods. 2 ústavy), ako aj zodpovedajúce právo zaručené v čl. 6 ods. 1 dohovoru a tiež právo na obhajobu podľa čl. 50 ods. 3, ako aj čl. 6 ods. 3 písm. c) dohovoru.

Akceptáciou argumentácie krajského súdu, že nebolo potrebné rozhodovať o zamietnutí odvolania sťažovateľa, keď smerovalo proti výroku o vine a keď bol napadnutý rozsudok zrušený vo výroku o treste, by došlo v podstate k úplnému „vyradeniu“ ustanovenia § 326 Trestného poriadku z aplikácie pri prieskume výroku o vine v odvolacom konaní. Tento výrok by (ako to vyplýva z uznesenia krajského súdu, ale aj citovaných Tpj 45/2013 a R 14/1982) mal byť právoplatný a nemal by byť teda predmetom riešenia v ďalšom konaní, ktorého predmetom by mali zostať len otázky trestu. Pri novom odvolaní proti výroku o treste však obvinený už logicky nemôže zmysluplne a účinne vznášať svoju

obranu proti už právoplatnému výroku o vine, len proti výroku o treste, ktorý zostal predmetom konania (tak výslovne právna veta k R 14/1982). To znamená, že o definitívnom a právoplatnom potvrdení viny obvineného by bolo v odvolacom konaní rozhodnuté bez toho, aby sa mu dala možnosť vyjadriť a obhajovať sa na verejnom zasadnutí, hoci práve verejné zasadnutie o odvolaní je v zmysle § 326 Trestného poriadku zreteľným pravidlom a rozhodovanie na neverejnom zasadnutí výnimkou. Taký postup je podľa názoru ústavného súdu neakceptovateľný nielen z hľadiska procesných záruk formulovaných v čl. 48 ods. 2 a čl. 50 ods. 3 ústavy a čl. 6 ods. 1 a ods. 3 písm. c) dohovoru, ale aj z hľadiska už skôr uvedeného ústavného významu výroku o vine v súvislosti s vyvrátením prezumpcie neviny zaručenej v čl. 50 ods. 2 ústavy.

26. Na základe úvah uvedených v predošlých bodoch 20 až 25 možno uzavrieť:

Krajský súd mal pri ústavokonformnom výklade § 319 a § 321 Trestného poriadku rozhodnúť osobitným výrokom aj o zamietnutí odvolania sťažovateľa proti výroku rozsudku okresného súdu, ktorým bol uznaný za vinného z trestného činu marenia výkonu úradného rozhodnutia, keďže v tejto časti považoval podané odvolanie sťažovateľa za nedôvodné (§ 319 Trestného poriadku). Ak by bol takýto výrok urobil, mal tak urobiť na verejnom zasadnutí (§ 326 Trestného poriadku). Tým, že tak neurobil, boli porušené základné práva sťažovateľa zaručené v čl. 48 ods. 2 a čl. 50 ods. 3 ústavy a jeho práva podľa čl. 6 ods. 1 a 3 písm. c) dohovoru.

Najvyšší súd mal – opäť pri ústavokonformnom výklade § 368 ods. 1 a 2 a § 369 ods. 3 Trestného poriadku – uznať dovolanie proti takémuto (chýbajúcemu) výroku za prípustné a meritórne ho prerokovať. Tento záver napokon vyplýval už z uznesenia č. k. IV. ÚS 327/2011-14 z 28. júla 2011, ktorého argumentáciu najvyšší súd celkom zreteľne opomenul. Tým, že najvyšší súd dovolanie odmietol ako neprípustné a nenapravil tak porušenie práv sťažovateľa, ku ktorému došlo uznesením krajského súdu, porušil nielen základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu zaručené v čl. 46 ods. 1 ústavy, ale treba mu pričítať aj porušenie práv, ktorého sa dopustil krajský súd.

27. Vzhľadom na to ústavný súd vyslovil porušenie týchto práv sťažovateľa dovolacím uznesením najvyššieho súdu (bod 1 výroku nálezu). Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy

a § 56 ods. 2 a ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde potom ústavný súd napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil najvyššiemu súdu na ďalšie konanie. Úlohou najvyššieho súdu bude opätovne rozhodnúť o sťažnosti sťažovateľa podľa smerníc uvedených v tomto náleze (§ 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde, § 362b ods. 1 Trestného poriadku).

28. Inák je však situácia vo vzťahu k napadnutému uzneseniu krajského súdu. V prerokúvanej veci totiž môže nové konanie o dovolaní pred najvyšším súdom viesť k viacerým možným výsledkom (porov. nasledujúce body), pokiaľ ide o nápravu jeho nedostatkov. Ak by ústavný súd už v tomto štádiu konania dospel k prípadnému záveru, že bolo porušené aj právo sťažovateľa na zákonného sudcu postupom a uznesením krajského súdu tým, že o odvolaní nerozhodoval senát v zákonnom zložení, a ak by z tohto dôvodu toto uznesenie zrušil a vrátil vec krajskému súdu na nové konanie, zanikol by tým predmet konania o dovolaní. Krajský súd by totiž pri novom konaní mohol odstrániť aj doterajšie nedostatky spočívajúce v nekonaní verejného zasadnutia a v chýbajúcom výroku o čiastočnom zamietnutí odvolania sťažovateľa. Tým by ale boli odstránené (prakticky) všetky dovolacie výčitky a nové rozhodnutie dovolacieho súdu by vôbec nebolo potrebné. Taký postup by bol však v rozpore s princípom subsidiarity právomoci ústavného súdu.

29. Navyše je potrebné vnímať, že aj vo vzťahu k námietke porušenia práv zaručených v čl. 50 ods. 3 ústavy a čl. 6 ods. 3 dohovoru uznesením krajského súdu je pozícia ústavného súdu problematická. Z podaného výkladu je totiž zrejmé, že tieto uznesenia sú z pohľadu uvedených článkov problematické predovšetkým v súvislosti s tým, čo v nich chýba, než s tým, čo v nich naozaj je. Je totiž zrejmé, že samotné zrušujúce uznesenie odvolací súd skutočne môže urobiť na neverejnom zasadnutí [§ 326 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku]. Preto je zmysluplné poskytnúť v prerokúvanej veci priestor predovšetkým najvyššiemu súdu, ktorý má v rámci dovolacieho konania k dispozícii širšiu paletu možností ako tieto procesné nedostatky napraviť, než ústavný súd. Vzhľadom na to ústavný súd sťažnosti vo zvyšnej časti nevyhovel (bod 3 výroku).

30. Právna úprava dovolacieho konania totiž poskytuje dovolaciemu súdu určitý manévrovací priestor pri vymedzovaní rozsahu prieskumu, resp. prípadného zrušenia uznesenia krajského súdu.

31. Predovšetkým v prípade chýbajúceho výroku „*môže*“ dovolací súd podľa § 387 Trestného poriadku namiesto vyslovenia porušenia zákona prikázať odvolaciemu súdu, aby príslušný výrok doplnil. Uvedené ustanovenie však možno zmysluplne vykladať len tak, že najvyšší súd takto musí postupovať, keďže k tomuto postupu neexistuje alternatíva – dovolací súd je podľa existujúcej úpravy Trestného poriadku len súdom kasačným, nie revíznym, takže nemôže chýbajúci výrok doplniť sám namiesto odvolacieho súdu (citované ustanovenie bolo zjavne prebraté z úpravy sťažnosti pre porušenie zákona v § 270 ods. 2 bývalého Trestného poriadku, v ktorej však najvyšší súd mal revíznou právomoc – porov. § 271; tak v podstate aj Minárik, Š. a kol. Trestný poriadok. Stručný komentár. Bratislava : IURA EDITION, 2006, s. 878).

V prerokúvanej veci z ústavokonformného výkladu § 319, 326, § 368 ods. 1 a 2 a § 369 ods. 3 Trestného poriadku (pozri bod 27) pre najvyšší súd vyplýva povinnosť vychádzať z toho, že výrok o zamietnutí odvolania proti výroku o vine v uznesení krajského súdu obsiahnutý mal byť, že proti takémuto výroku by bolo dovolanie prípustné podľa § 368 ods. 2 písm. h) Trestného poriadku a že je tak prípustné aj dovolanie obvineného sťažovateľa z dôvodu jeho absencie (§ 369 ods. 3 Trestného poriadku). Zároveň však je jednou z námietok sťažovateľa proti uzneseniu krajského súdu aj nezákonné zloženie (senátu) odvolacieho súdu, ktorá tak predstavuje jeden zo spôsobilých dovolacích dôvodov [§ 371 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku]. Procesná situácia, keď v napadnutom rozhodnutí treba doplniť určitý výrok, avšak zároveň sa namieta, že senát, ktorý by ho mal urobiť, je nezákonne zložený, v Trestnom poriadku zjavne nie je výslovne riešená a jej riešenie je tak v prvom rade úlohou najvyššieho súdu. Možno uvažovať o dvoch základných možnostiach procesného postupu: najvyšší súd vráti vec na doplnenie chýbajúceho výroku pôvodnému senátu krajského súdu a následne – na nové dovolanie – zruší tento výrok a prikáže vec inému senátu (čo je však pomerne neefektívne riešenie, a to nielen z hľadiska dĺžky konania, ale aj obrany obvineného, ktorý je v podstate nútený do dvojnásobného dovolania v tej istej veci) alebo vráti vec na doplnenie výroku senátu v inom zložení, ak

dospeje k záveru, že predchádzajúce zloženie senátu bolo nezákonné (čo je v podstate výrazne rozširujúci výklad ustanovenia § 388 ods. 2 Trestného poriadku). V tomto druhom prípade je ale zároveň potrebné riešiť otázku, akým spôsobom je možné vadu nezákonného zloženia odvolacieho súdu odstrániť aj vo vzťahu k zvyšným (existujúcim) výrokom uznesenia odvolacieho súdu o zrušení prvostupňového rozsudku a prikázaní veci na nové prejednanie (pozri nasledujúci bod 32).

32. Bez ohľadu na riešenie prvej otázky je ďalšou zložitou procesnou otázkou postup najvyššieho súdu proti zvyšným výrokom napadnutého uznesenia krajského súdu, teda proti výroku zrušujúcemu prvostupňový rozsudok a prikazujúcemu nové prerokovanie veci prvostupňovým súdom (ďalej aj „zrušujúci a prikazujúci výrok“). Proti týmto zrušujúcim a prikazujúcim výrokom, pokiaľ by boli urobené samostatne, nie je podľa doslovného znenia § 368 ods. 2 Trestného poriadku prípustné dovolanie. Pokiaľ by to malo znamenať, že týchto výrokov sa nemožno dotknúť ani vtedy, ak najvyšší súd preskúmava a podľa okolností aj zrušuje samotný výrok o vine (o zamietnutí odvolania čo do výroku o vine), išlo by podľa názoru ústavného súdu o názor ústavne ťažko akceptovateľný. Predovšetkým by to totiž znamenalo, že zrušujúci a prikazujúci výrok by zostali v právoplatnosti a odvolací súd by pri novom prerokovaní veci v otázke viny bol nimi viazaný, a to aj v prípade, že najvyšší súd by výrok týkajúci sa viny zrušil z dôvodu výskytu takých väd odvolacieho konania (§ 371 ods. 1 Trestného poriadku), ktoré sa zreteľne týkajú aj zrušujúceho a prikazujúceho výroku odvolacieho súdu (napríklad preto, že odvolací súd rozhodoval v nezákonnom zložení). Ďalej by pretrvávajúca existencia zrušujúceho a prikazujúceho výroku bola nezlučiteľná s určitým privilegovaným postavením výroku o vine, od ktorého sa odvíjajú všetky ďalšie výroky trestného rozsudku. Takýto stav by napríklad obmedzoval senát odvolacieho súdu pri novom prerokovaní odvolania proti výroku o vine (po vrátení veci najvyšším súdom) v oslobodení obvineného, pretože by v takom prípade museli vedľa seba existovať dve protichodné rozhodnutia:

- jednak stále právoplatný výrok, ktorý by zrušoval prvostupňový rozsudok a prikazoval prvostupňovému súdu nové prerokovanie veci práve vo výroku o treste, a
- jednak nový výrok nového rozsudku odvolacieho súdu o zrušení rozsudku prvostupňového súdu a oslobodení obvineného.

Zo všetkých uvedených dôvodov treba podľa názoru ústavného súdu v prípadoch, akým je prerokovaná vec, považovať výrok uznesenia odvolacieho súdu, ktorým čiastočne zrušil prvostupňový rozsudok vo výroku o vine a treste a prikázal prvostupňovému súdu, aby vec v tomto rozsahu opätovne prerokoval a rozhodol, za výrok majúci svoj podklad vo výroku o vine (t. j. vo výroku odvolacieho súdu o zamietnutí odvolania čo do výroku o vine; porov. aj § 386 ods. 2 Trestného poriadku). Je totiž zrejmé, že tieto zrušujúce a prikazujúce výroky majú svoj podklad práve v tom, že odvolací súd sa čo do viny obvineného stotožnil s hodnotením a záverom prvostupňového súdu a práve len z tohto dôvodu považoval za potrebné, aby sa prvostupňový súd ďalej zaoberal otázkou druhu, výšky a výkonu trestu. Je zrejmé, že takáto potreba by tu nebola, ak by odvolací súd obvineného sám oslobodil spod celej obžaloby.

33. Z úvah uvedených v bodoch 31 a 32 v spojení s bodom 26 tak pre prerokovanú vec možno uzavrieť:

Najvyšší súd pri novom prerokovaní dovolania sťažovateľa podaného proti uzneseniu krajského súdu č. k. 3 To 132/2010-684 z 3. februára 2011 ho uzná za prípustné v tej časti, v akej v tomto uznesení chýba výrok, že sa zamieťa odvolanie sťažovateľa proti výroku rozsudku okresného súdu sp. zn. 1 T 171/2007 z 12. júla 2010, ktorým bol uznaný za vinného z prečinu marenia výkonu úradného rozhodnutia na skutkovom základe uvedenom v prvej skutkovej vete tohto rozsudku. Ak najvyšší súd zistí, že sú splnené aj ďalšie procesné podmienky podaného dovolania, preskúma v zákonom rozsahu dovolacie námietky sťažovateľa, a to nielen námietku nekonania verejného zasadnutia krajského súdu, ale aj námietku jeho nezákonného zloženia (teda porušenia práva na zákonného sudcu). Ak najvyšší súd dospeje k názoru, že odvolací súd skutočne rozhodoval v nezákonom zložení, uváži, aký spôsob nápravy toho nedostatku je potrebné zvoliť, aby sa zabezpečilo nové prerokovanie veci v novom zložení odvolacieho súdu v celom rozsahu (t. j. buď príkaz doplniť chýbajúci výrok pôvodnému senátu a následné zrušenie celého uznesenia odvolacieho súdu podľa § 386 Trestného poriadku a prikázanie veci senátu v novom zložení, alebo príkaz doplniť chýbajúci výrok senátu v novom zložení a súčasné zrušenie existujúcich výrokov uznesenia odvolacieho súdu podľa § 386 ods. 2 Trestného poriadku a prikázanie veci aj v tomto rozsahu tomu istému novému senátu, alebo iný výklad, ktorý

zabezpečí materiálne zhodný výsledok pre sťažovateľa). Naopak, ak dospeje k názoru, že odvolací súd nebol nezákonne zložený, zjavne postačí uznesením prikázať odvolaciemu súdu, aby chýbajúci výrok po verejnom zasadnutí doplnil (§ 387 Trestného poriadku).

34. Pokiaľ ide o námietky sťažovateľa vo vzťahu k odňatiu zákonnému sudcovi (čl. 48 ods. 1 ústavy), ústavný súd pripomína svoju judikatúru, podľa ktorej za zákonného sudcu je zásadne potrebné považovať toho, kto bol určený na prerokovávanie veci v súlade s rozvrhom práce súdu (II. ÚS 47/99, II. ÚS 118/02, III. ÚS 46/2012). Ak súd rozhoduje v senáte, zákonnými sudcami sú všetci sudcovia určení rozvrhom práce na konanie a rozhodovanie v senáte (III. ÚS 46/04). Nejde pritom o rozvrh práce „bez ďalšieho“, ale o rozvrh práce súladný so zákonom a podzákonnými normami. Ústavný súd tak pri posudzovaní, či bolo porušené právo na zákonného sudcu, skúma, či bol vydaný rozvrh práce, či zodpovedá zákonu a či vybraný sudca bol určený v súlade s rozvrhom práce v tom rozsahu, v akom je tento v súlade so zákonom. K porušeniu základného práva zaručeného v čl. 48 ods. 1 ústavy dôjde, ak bude konajúci sudca (sudcovia) určený buď v rozpore s rozvrhom práce, alebo síce v súlade s ním, ale na základe takého jeho ustanovenia (pravidla), ktoré odporuje zákonu (porov. II. ÚS 16/2011). Preto bude úlohou najvyššieho súdu skúmať nielen sťažovateľom tvrdený rozpor pridelenia jeho veci sp. zn. 3 To 132/2010 s rozvrhom práce, ale tiež okolnosť, či rozvrh práce zavedením pravidla „vec ide za spravodajcom“ pri opätovnom predložení veci z nižšieho súdu neporušuje zákonné pravidlá pridelovania vecí (§ 51 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

III.

35. Ústavný súd napokon podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde rozhodol o náhrade trov konania sťažovateľa, ktoré mu vznikli v súvislosti s jeho právnym zastupovaním pred ústavným súdom. Sťažovateľ si podaním z 5. októbra 2012 uplatnil náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 269,60 €. Ústavný súd priznal sťažovateľovi náhradu trov konania za dva úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia, podanie sťažnosti) v súlade s § 1 ods. 3, § 11 ods. 3, § 14 ods. 1 písm. a) a b) a § 18 ods. 3 vyhlášky

Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov. Odmena za jeden úkon právnej služby v roku 2012 predstavuje sumu 127,16 € a režijný paušál 7,63 €. Ústavný súd pri rozhodovaní o priznaní úhrady trov konania priznal úspešnému sťažovateľovi úhradu trov konania v uplatnenej výške 269,60 €. Trovy konania je najvyšší súd povinný uhradiť na účet právneho zástupcu sťažovateľa (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 149 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku).

36. Vzhľadom na uvedené dôvody rozhodol senát ústavného súdu tak, ako to je uvedené vo výroku tohto nálezu.

37. Podľa § 34 ods. 2 zákona o ústavnom súde sa k výroku a odôvodneniu tohto nálezu pripája odlišné stanovisko sudkyne Ivetty Macejkovej.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 28. januára 2014